

Finansdepartementet

Via e-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia:
fi.ofa.dis.remisser@regeringskansliet.se
dnr: Fi2026/00227

Remiss av Post- och telestyrelsens rapport Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3)

Teknikföretagens 4 600 medlemsföretag står för en tredjedel av Sveriges export och över en miljon jobb. Vår uppgift är att stärka våra medlemmars konkurrenskraft och driva den hållbara utvecklingen framåt. Tillsammans med företag över hela landet formar vi teknikbranschens framtid – för vi är tekniksverige.

Vi har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerad rapport och vill med anledning av det lämna följande yttrande.

Sammanfattning

Teknikföretagen välkomnar Post- och telestyrelsens (PTS) förslag om ett statligt stöd för utbyggnad eller uppgradering av infrastruktur för mobila tjänster i områden där kommersiella förutsättningar saknas. En väl fungerande mobil uppkoppling är en grundläggande förutsättning för industrins digitalisering, produktivitet och omställning. För att stödet ska ge största möjliga nytta behöver det utformas utifrån teknikindustrins faktiska och framtida behov, och inte enbart utgå från formell geografisk yttäckning, befolkningstäthet eller dagens trafikvolym.

Teknikföretagen vill särskilt lyfta följande:

- Vid prioriteringen av stödberättigade områden behöver betydelsen för industriella värdekedjor, godstransporter, regionala arbetsställen och samhällsviktig verksamhet vägas in.
- Stöd villkoren bör vara teknikneutrala men framtidsinriktade. Kraven bör omfatta kapacitet, kvalitet, kontinuitet, robusthet, säkerhet och möjlighet till uppgradering.
- Tilldelningen bör premiera långsiktig funktion och samhällsnytta och inte enbart lägsta stödbelopp eller snabbast utbyggnad.
- PTS bör ha en strukturerad dialog med företag, branschorganisationer och regioner innan målområden fastställs.
- Uppföljningen bör avse den funktion som användarna faktiskt får och inte enbart formell yttäckning eller genomförd utbyggnad.
- Stödfinansierad infrastruktur bör kunna nyttjas av andra operatörer på transparenta, skäliga och icke-diskriminerande villkor.

Förslag till kompletteringar/revideringar av den föreslagna tilldelningsprocessen

Teknikföretagen bedömer att PTS föreslagna tilldelningsprocess har rätt grundstruktur, men att samtliga tre delprocesser behöver kompletteras på några avgörande punkter för att fullt ut möta teknikindustrins behov av robust och framtidssäker mobil uppkoppling enligt nedan.

1. Stärk behovsinsamlingen före utlysning

PTS bör komplettera tekniska och geografiska underlag med en systematisk inhämtning av teknikindustrins transportflöden, regionala arbetsställen, logistiska noder och framtida digitala användningsfall. Dialog med företag, branschorganisationer och regioner bör ske innan målområden fastställs. Det är viktigt att prioriteringen inte enbart baseras på befintlig trafik, befolkningstäthet eller formell yttäckning.

2. Skärp tilldelningskriterierna mot funktion

Stödet bör premiera långsiktig funktion och samhällsnytta framför enbart lägsta stödbelopp eller snabbast utbyggnad. Kapacitet i både upp- och nedlänk, tillgänglighet, robusthet, säkerhet, kontinuitet längs hela stråk och möjlighet till framtida uppgradering bör vara uttryckliga urvalskriterier.

3. Gör uppföljningen mer användar- och framtidsinriktad

PTS bör följa upp den funktion och funktionalitet som användarna faktiskt får, inte enbart formell yttäckning eller att utbyggnaden har genomförts. Erfarenheterna från uppföljningen bör användas för att justera kommande utlysningar i takt med teknikutveckling och förändrade behov hos företag och andra användare.

Mobil uppkoppling är en förutsättning för teknikindustrins digitalisering

Digitalisering och användandet av digital teknik skapar möjligheter för höjd produktivitet, nya affärsmöjligheter och ett ökat miljö- och hållbarhetsarbete. Det är därför viktigt för svensk konkurrenskraft och tillväxt. Inte minst för svensk teknikindustri.

Teknikföretagens medlemsföretag har redan kopplat upp ett stort antal maskiner, system och processer. Företagen räknar också med att öka användningen av bland annat AI, dataanalys och tillämpningar baserade på 5G. Tillgång till en robust digital infrastruktur är en grundläggande förutsättning för denna utveckling. Brister i mobil uppkoppling riskerar däremot att begränsa företagens möjligheter att investera i och använda nya digitala lösningar, särskilt utanför de större tätorterna.

Mot denna bakgrund bör tillgången till mobila tjänster ses som en del av Sveriges kritiska industriella infrastruktur. Ett statligt stöd kan vara motiverat i områden där det finns tydliga behov men där de kommersiella förutsättningarna för utbyggnad saknas. Stödet måste samtidigt utformas så att privata investeringar inte trängs undan.

Teknikindustrins behov längs vägar och järnvägar

Teknikföretagen ser positivt på att PTS i ett första steg föreslår att stödet riktas mot behov längs vägar och järnvägar. Dessa stråk är inte bara viktiga för personresor och arbetspendling, utan utgör en integrerad del av industrins produktions- och leveranskedjor.

Sammanhängande mobil uppkoppling behövs bland annat för:

- spårning, planering och styrning av godsflöden i realtid;
- uppkopplade fordon, arbetsmaskiner och servicefordon;

- fjärrdiagnostik, programvaruuppdateringar och prediktivt underhåll;
- service och övervakning av industriella anläggningar;
- kommunikation för personal som arbetar längs transportstråk eller vid anläggningar i gleset befolkade områden; och
- framtida lösningar för mer automatiserade och fjärrstyrda transporter.

Dessa användningsfall ställer krav som går utöver grundläggande yttäckning. Det behövs tillräcklig kapacitet i både upp- och nedlänk, stabil svarstid, hög tillgänglighet och kontinuitet längs hela transportstråket. Vid prioriteringen bör PTS därför även väga in anslutningar till industriområden, hamnar, terminaler, omlastningsplatser och större produktionsanläggningar.

Teknikneutrala och framtidssäkra stödvillkor

Teknikföretagen anser att stödvillkoren bör vara teknikneutrala. Det offentliga bör ange vilken funktion och kvalitet som ska uppnås, medan operatörerna bör kunna välja den tekniska lösning som är mest lämplig och kostnadseffektiv. Samtidigt behöver kraven vara tydligt framtidsinriktade. Den infrastruktur som byggs med offentligt stöd ska kunna möta ökade behov och uppgraderas i takt med teknikutvecklingen.

Kraven bör därför omfatta kapacitet, kvalitet, kontinuitet, robusthet, säkerhet och möjlighet till uppgradering. Det är också viktigt att infrastrukturen kan upprätthållas vid allvarliga störningar, kris och höjd beredskap. Kraven måste dock vara proportionerliga och bör inte utformas så detaljerat att konkurrensen begränsas eller att vissa tekniska lösningar i praktiken utesluts.

Prioriteringen behöver utgå från faktiska behov - inklusive företagens

Befolkningstäthet och befintliga trafikvolymerna ger inte alltid en rättvisande bild av behovet eller den samhällsekonomiska nyttan. Ett väg- eller järnvägsstråk kan ha begränsad persontrafik men samtidigt vara avgörande för stora godsflöden, exportintensiva företag eller viktiga industriella arbetsställen.

PTS bör därför, inför varje utlysning, föra dialog med företag, branschorganisationer, regioner, kommuner, Trafikverket och andra berörda myndigheter. Underlaget bör bland annat omfatta industriella arbetsställen och logistiska noder, godsflöden, kända täcknings- och kapacitetsbrister samt planerade investeringar och framtida användningsfall.

Det bör vara enkelt för företag att lämna uppgifter om brister och behov. Det är särskilt viktigt för små och medelstora företag, som inte alltid har möjlighet att delta i mer omfattande samrådsprocesser. PTS bör också återkoppla hur de uppgifter som kommit in har påverkat prioriteringen. Affärskänsliga och säkerhetskänsliga uppgifter måste givetvis hanteras på ett trygghetssätt.

Tilldelning, konkurrens och tillträde

Teknikföretagen delar PTS utgångspunkt att stöd endast ska lämnas där kommersiell utbyggnad saknas. Marknadskartläggning och offentligt samråd inför utlysning är därför centrala. Stödets geografiska avgränsning, kriterier och tidsplan bör kommuniceras i god tid, så att stödfinansierade projekt kan samspela med operatörernas egna investeringar.

Vid tilldelningen bör lägsta stödbelopp vara en viktig, men inte den enda, parametern. Ett ensidigt fokus på kortsiktigt låg kostnad riskerar att leda till sämre funktion, begränsad möjlighet till uppgradering och högre kostnader på längre sikt. PTS bör därför väga in bland annat täckning, kapacitet, kvalitet, robusthet, genomförandeförmåga och långsiktig förvaltning.

Den stödfinansierade infrastrukturen bör kunna nyttjas av alla operatörer på transparenta, skäliga och icke-diskriminerande villkor. Det ökar nyttan av stödet och minskar risken för lokala inlåsnings. Villkoren behöver vara tydliga redan i utlysningen och utformas så att incitamenten att investera och delta i stödet inte försvagas i onödan.

Uppföljning bör avse faktisk funktion

Uppföljningen bör inte begränsas till att kontrollera att utbyggnaden har genomförts eller att ett område formellt har fått yttäckning. PTS bör följa upp den funktion och kvalitet som användarna faktiskt får. För väg- och järnvägsstråk bör uppföljningen ske längs stråket och fånga avbrott och variationer i tjänsten.

Det bör också finnas möjlighet för företag och andra användare att rapportera kvarstående problem. Resultaten från uppföljningen bör användas för att förbättra kommande utlysningar och anpassa kraven i takt med teknikutvecklingen och förändrade behov.

Stödet är ett av flera verktyg

Stödet bör ses som ett av flera kompletterande verktyg för att stärka tillgången till digital infrastruktur i hela landet. Offentligt stöd behöver samspela med kommersiella investeringar och med åtgärder som förbättrar de generella investeringsvillkoren. Det handlar bland annat om snabbare och mer förutsebara tillståndsprocesser, bättre samordning mellan berörda aktörer och enklare tillträde till mark och fysisk infrastruktur.

Det behövs också långsiktighet och förutsebarhet. Ryckiga eller kortsiktiga stödinsatser försvårar planeringen och riskerar att leda till mindre kostnadseffektiva investeringar. Samtidigt behöver stödet följas upp och omprövas när kommersiella förutsättningar uppstår.

Avslutande synpunkter

Sammanfattningsvis tillstyrker Teknikföretagen inriktningen i PTS förslag, men vill understryka vikten av att stödet utformas så att det möter *teknikindustrins långsiktiga behov av robust, säker och framtidssäker mobil uppkoppling*. Det är avgörande för svensk konkurrenskraft, regional utveckling och förmågan att fullt ut ta tillvara digitaliseringens möjligheter.

Det behövs därför etableras strukturer som säkerställer en nära dialog med teknikindustrin på lokal, regional och nationell nivå. Teknikföretagen bidrar gärna i det fortsatta arbetet med att identifiera industriellt viktiga stråk, noder och användningsfall.

--

För Teknikföretagen

Maria Rosendahl
Näringspolitisk chef

Patrik Sandgren och My Bergdahl
Näringspolitiska experter